

Відповіальність за булінг

Булінг (від англ. to *bully* — переслідувати) — це агресивна свідома поведінка однієї дитини (або групи) стосовно іншої, що супроводжується регулярним фізичним і психологічним тиском та є гострою проблемою сучасності.

Дослідники зазначають, що булінг відрізняється від сварки між дітьми тим, що:

- він супроводжується реальним фізичним чи психологічним насиллям: жертву висміюють, залякують, б'ють, розповсюджують плітки, оприлюднюють особисту інформацію та фото в соціальних мережах;
- в ситуації завжди беруть участь три сторони: той, хто переслідує, той, кого переслідують та ті, хто спостерігають;
- він негативно впливає на всіх учасників, на їхнє фізичне та психічне здоров'я;
- може виникати спонтанно, коли несподівано для себе дитина опиняється або в ситуації переслідування, або приєднується до переслідувача;
- він може повторюватися багато разів.

Цькування може мати різні форми:

- фізичний булінг (штовхання, підніжки, бійки, стусани, нанесення тілесних ушкоджень).
- вербальне цькування (обзвітання чи глузування).
- булінг стосунків (*relational bullying*) — явище соціального вигнання — коли дітей ігнорують, не допускають до ігор та вечірок, або вони стають жертвами чуток чи інших форм публічного приниження.
- кібербулінг (приниження за допомогою Інтернету, мобільних телефонів та інших електронних гаджетів). Кіберагресори створюють публікації, що принижують гідність жертв, відправляють їм повідомлення з погрозами, викладають фотографії і відео зі знущаннями.

Діти-агресори не до кінця розуміють, якої шкоди та страждань вони завдають. Булери вважають смішним знущання над слабшою дитиною. Отримуючи схвалення з боку друзів-спостерігачів, вони відчувають себе сильними та «крутими».

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» запровадив адміністративну відповіальність за таке правопорушення.

Булінг, внаслідок якого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 850 до 1700 гривень) або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

У разі доведення булінгу кривдник мусить платити штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 850 до 1700 гривень) або громадські роботи протягом 20-40 годин.

Якщо ж булінг вчиняється групою осіб або повторно протягом року, то кривдник/-и сплачуватимуть від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 1700 до 3400 гривень) або мають виконувати громадські роботи протягом 40-60 годин.

Якщо булінг вчиняє особа до досягнення 16 річного віку, то за неї нестимуть відповідальність батьки або особи, які їх замінюють згідно чинного законодавства.

Крім того, якщо керівник навчального закладу не повідомить поліції про випадки цькування, муситиме заплатити штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 850 до 1700 гривень) або ж має виконувати вправні роботи строком до одного місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

Протидія булінгу – це спільна справа, подолати явище булінгу в суспільстві можливо лише спільними зусиллями. Державну політику сформовано з урахуванням потреб населення, наступний етап – її реалізація.

**Начальник Новоушицького відділу
Кам'янець-Подільської місцевої
прокуратури
Олександр Рибіцький**